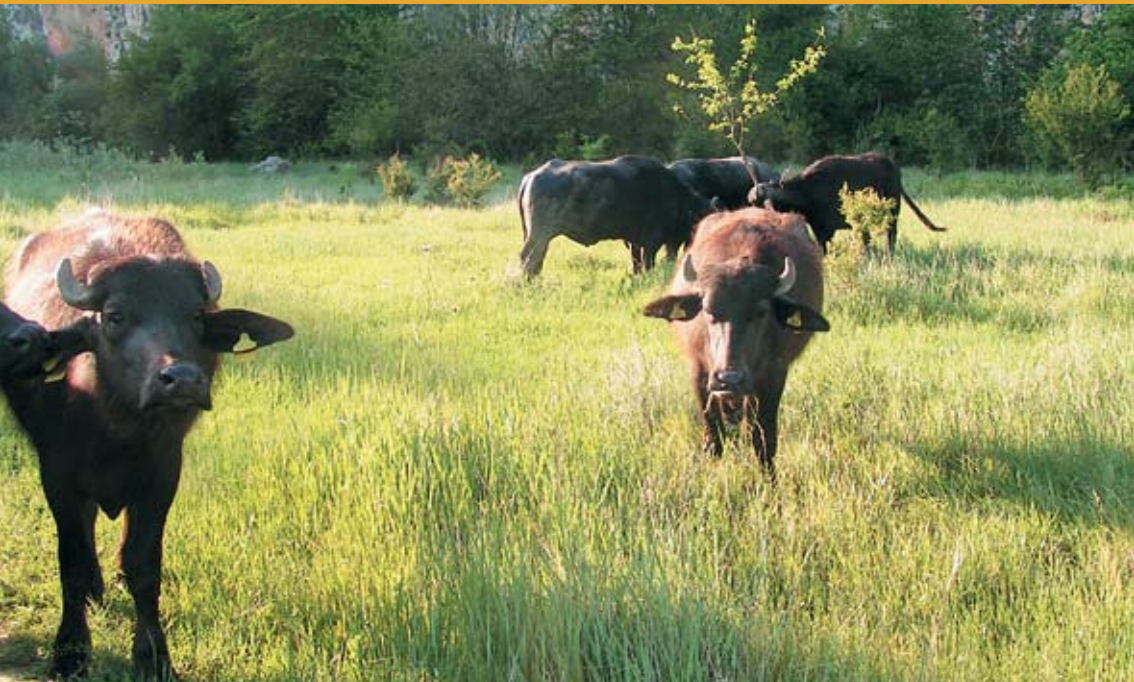

for a living planet®

МУРРИ С ХАРАКТЕР И ДУША

*Животът на животновъда Мильо Трофилов
от Русенски Лом*

Надявам се един ден да мога да продавам директно краен продукт на потребителите!

Фермата на Мильо Трофилов (47 г.) и неговото семейство се намира в стопанския двор на село Щръклево (бившата овцеферма на селото), непосредствено до Природен парк Русенски Лом. Мильо се занимава с отглеждане на селскостопански животни още от дете, когато е помагал на дядо си и баща си. Днес Мильо притежава 85 биволи от породата „българска мурра“. Засега стадото не носи достатъчно приходи за домакинството на Мильо, но той се надява, че един ден ще може да предложи директно на потребителите висококачествени и екологични биволски месни продукти и трудът му ще бъде оценен подобаващо.

Село Щръклево се намира в община Иваново, общината с най-голяма територия в границите на Природен парк Русенски Лом. Основният поминък е земеделието. Преди години водещо място е имало животновъдството. Тогава местните животновъди са използвали пасищата и ливадите на територията на природния парк, покрай река Бели Лом. Мильо ни връща в детските си години и показва местата, където е извеждал овцете на паша заедно с дядо си и баща си, както и мястото, където животните са нощували през лятото.

Днес картината е по-различна. Голяма част от земите са изоставени, животните са значително по-малко, а пастирите не ползват пасищата и ливадите в природния парк. „По-лесно им е вечер да стоят по заведенията, отколкото да се прибират късно от пашата с животните“. Мильо обаче продължава практиката на своите предци. Използва даже същите скали за заслон на животните, които нощуват на открито през лятото. Казва, че липсата на животни е променила не само традиционния ландшафт, но и тревосия и само възобновяването на традиционните практики на паша ще възстанови тези земи. В резултат на загубата на практиките, обезлюдяването и изоставянето на земите Мильо вижда все по-малко диви животни: „Миналата година покрай Лома (Бели Лом) и Батаклията видях само две животни. А преди съм виждал лалугери, зайци, сърни, прасета. Не става дума само за голямото засушаване поради замърсяването и климатичните изменения. Става дума и за използването на ливадите и пасищата, както и за достъпа на браконieri в района.“

Мильо отглежда биволи вече трета година. Определя стопанството си като средно по размер. В момента той отглежда малко над 80 бивола, от които 30 дойни. Отглежда ги за мляко, което продава на млекопреработвател. Преди биволите Мильо е отглеждал крави, но с навлизането

В прехода към пазарна икономика разходите за изхранването на кравите са били твърде високи в сравнение с цената, която Мильо е получавал при продажбата на телета за месо. Затова продава кравите. В търсене на решение да закупи стаго, което да дава отличителни продукти, се спира на биволите.

Биволовството не е първата професия на Мильо. Животът го е научил, че е трудно за един животновъд да оцелее само с една дейност, поради което той се занимава и с добив на дърва за огрев, които продава в града. Въпреки че биволовството не е единствената дейност на Мильо, той залага много на нея. Надява се, че един ден и фермерите в България ще могат да продават директно краен продукт на потребителите и когато това стане, той ще предлага биволска пастърма и суджук. Семейството на Мильо вече се е убедило в качеството на месните и млечните биволски продукти, поради което искат да развият тази дейност дългосрочно. За биволите Мильо казва: „Не е единственото, с което се занимавам, но ще остане единствената ми дейност. Биволите не приличат на другите животни. Те имат характер, имат голяма душа.“

Липсата на сигурност за реализирането на суровото мляко и биволско месо е най-голямата трудност за Мильо. „Липсата на пазар и добро заплащане се отразява на приходите на семейството. Голям минус в животновъдството е, че на този етап не е сигурно дали ще реализираш това, което произведеш. Това е, което прави живота на фермерите труден. На мен лично не ми пречи ранното ставане. Не ме плаши работата. Просто всеки следващ ден аз не знам дали ще имам пазар за моята продукция.“

В отглеждането на биволите помага предимно съпругата на Мильо, Милка (46 г.). Мильо се занимава с поддържането на обора, подготовката за доене и доенето на биволите. Мильо сам изражда животните. В стопанството му помагат трима работници, които са ангажирани с пашата, почистването на обора и доенето. Милка поддържа хигиената на зломовеите.

Мильо обработва и земя, на която отглежда зърнени култури за фураж на животните. Той обработва около 13 хектара земя, 5 хектара от която е собствена. От добитото зърно (слънчоглед, царевица, пшеница) и отсевиците, Мильо сам приготвя фуража за биволите. Произведените количества собствен фураж задоволяват 70% от нуждите от концентриран фураж за стагото. Останалото Мильо закупува от специализиран доставчик на концентриран фураж от Ситово.

Мильо ползва около 10 хектара ливади и пасища покрай река Бели Лом. Той коси ливадите веднъж годишно, а в редки случаи два пъти. Коситбата е механизирана. Мильо желае да има собствено пасище и ливада. Правил е опити да закупи такива. „По Лома има много изоставени земи, които никога не ползва и е много жалко как те се превръщат в гъсти храсти. В същото време е толкова трудно да се свържеш със собствениците на тези земи. Трябва наистина добър икономически стимул, за да се реши този проблем.“

Мильо членува в Асоциацията на биволовците и поддържа активни контакти с колегите си. Срещат се, говорят по телефона, за да обменят информация и си помагат.

Обичаен работен ден в стопанството на Мильо

Работният ден във фермата на Мильо започва в 6 часа сутринта с прегледа и доенето на животните. Доенето се извършва с доулен агрегат в гюмове. След това животните се водят на паша. През това време единият работник почиства обора, а Мильо се занимава с косене, балиране, обработка на нивите, а когато се налага посещава институциите в града. Стагото се прибира към 19 часа и след като се вкарат в обора, пак ги доят.

Работният ден приключва към 23 часа.

Мъжките биволи и малките, които са отбити от малакините пасат и нощуват на открито от май до ноември. През този период Мильо ползва пасищата близо до Бели Лом. Те се намират на 15 км от фермата. Стагото нощува покрай Лома, а с тях постоянно стои пастир. Мильо го посещава на всеки два дни, за да го снабди с провизии и да провери състоянието на стагото. Другата част от стагото – дойните биволи – пасат по-близо до фермата и вечер се връщат. Мильо има желание и дойните животни да нощуват на открито и спокойно да пасат и лежат, защото тогава „млякото им е с други качества и количество“.

През зимата, биволите се отглеждат в обора и се хранят само със зърно. Мильо не им дава никакви добавки или витамини, а малките се изхранват изцяло с майчино мляко, докато преминат на обичайната за всички биволи храна. Зимно време биволите излизат на разходка до пасището.

Годишният календар в стопанството на Мильо

Субсидии и бъдещи планове

Този портрет на селски стопани е част от кампания за повишаване на осведомеността и разбирането за ролята, която някои земеделски стопани и стопански системи играят за поддържането на селски райони, за опазването на богатото биоразнообразие и производството на вкусна храна.

Досега Мильо е получавал плащанията на площ и за 2009 г. е получил субсидия за качествено биволско мляко само веднъж. През 2008 е кандидатствал по мярка 214 от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013, но не е одобрен, поради това, че няма собствено или наето с договор пасище.

Мильо смята, че субсидиите са необходими, за да се гарантира съществуването на фермерите, но те трябва да се разпределят навреме. „Тази година, когато получихме субсидиите, мандрите понижиха изкупната цена с размера на субсидията и така субсидията отиде в техни ръце“.

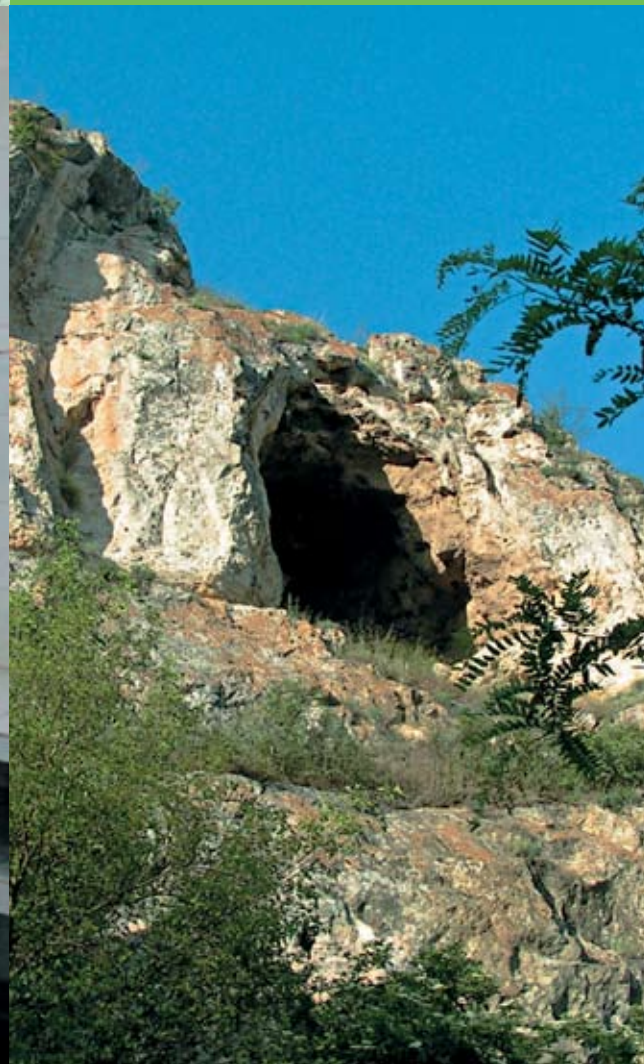
Мильо иска да развива стадото. Ако бъдещето му зависеше изцяло от него, би започнал да организира директна продажба на неговата продукция към потребителите в града. «И сега има хора, които ме търсят тук на място и искат да си купят от мен мляко и месо, само че нямам право да продавам. Държавата и законите са такива, че аз завися изцяло от прекупвача на млякото ми, който определя цената на моята продукция.»

Той желае да кандидатства по групи мерски от Програмата за развитие на селските райони, за да си купи техника и модернизира обора. В момента обаче вече обслужва кредит за закупуването на обора, в който отглежда стадото. Размерът и условията за финансиране ще наложат изтеглянето на нов заем, който той трудно би могъл да изплаща „с тези променящи се цени на суровото мляко и то предимно намаляващи. Да не говорим за местото, което въобще не се изкупува“. Плаши го несигурния пазар и това го възпрепятства да подаде проект, който той да финансира на 50%.

* Субсидии и бъдещи планове

Проектът „Фермерите и опазването на земеделските земи с висока природна стойност“ се осъществява с подкрепата на Европейския съюз.

Проектът „Фермерите и опазването на земеделските земи с висока природна стойност“ се осъществява с подкрепата на Европейския съюз.

Ограничение на отговорността: Цялата отговорност за публикацията е на издателя. ЕК не поема отговорност за използването на съдържащата тук информация.

Публикувано през март 2009 г. от международната природозащитна организация WWF Дунавско-Карпатска програма (WWF-DCP), Виена/София/Букурещ.

Текст на Мая Тодорова, с принос от Янка Казакова и Юлия Григорова.

Снимки на Мая Тодорова.

За отпечатването е използвана екологична хартия без киселина /ACID free/, без хлор /ECF/ по технология, щадяща околната среда

WWF иска да спре влошаването на околната среда, за да може в бъдеще хората да живеят в хармония с природата. Това може да се постигне чрез:

- * запазване на биологичното разнообразие
- * устойчивото използване на възобновяеми природни ресурси
- * намаляване на замърсяването и разхищението

WWF Дунавско-Карпатска програма България

ул. Княз Борис 71, ет. 2, ап. 2

1000 София

Тел.: 02/950 50 41, 02/987 24 67

Тел./факс: 02/950 50 40

E-mail: office@wwfdcp.bg

web site: <http://wwf.bg>

for a living planet®